

**Volja po pošti:**  
za celo leto naprej .. K 60—  
za en mesec .. " 5,50  
za tuzemstvo .. " 70—  
**V Ljubljani na dom**  
za celo leto naprej .. K 58—  
za en mesec .. " 5—  
V spravi prejema mesečno .. 4,50  
**Sobotna izdaja:**  
za celo leto .. K 10—  
za tuzemstvo .. " 15—

# SLOVENEK

**Inserati:**  
Enostolpna petstvarica (50 mm široka in 3 mm visoka ali sje prostor)  
za enkrat .. " po 50 v  
za dva in večkrat .. " 45  
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.  
Ob sobotah dvojni tarif.  
**Poslano:**  
Enostolpna petstvarica K 1—  
Izhaja vsak dan izveniški ponedeljek in dan po prazniku, ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.  
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

**Političen list za slovenski narod.**

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511, horn.-koro. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

## Zborovanje vodstva V. L. S.

Vsled sklepa izvršilnega odbora V. L. S. se bo dne 20. svečana 1919 ob 10. uri dopoldne vršilo v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12, zborovanje vodstva V. L. S.

Dnevni red: 1. Poročilo o političnem položaju; 2. stanovska in politična organizacija strank; 3. slučajnosti.

Člani vodstva so: 1. Načelnost V. L. S., izvoljeno na zadnjem zboru zaupnikov. 2. Vsi člani državnega sveta in deželnega zbora ter njihovi namestniki. 3. Izvoljeni odposlanci sodnih okrajev ter Ljubljane. 4. Načelnost Slov. kmečke zveze za Štajersko, kat. polit. društvo za Slovence na Koroškem in goriske S. L. S.

Vsi člani vodstva naj se zborovanja polnoštevilno udeležijo!

## Veter in vihar.

Na Jesenicah se je zgodil slučaj, ki so ga voditelji jeseniške socialistične organizacije že dolgo napovedovali: krščansko-socialnega delavca Korošca, načelnika on-dotne naše skupine, so socialisti vrgli iz tovarne. Mimogrede povedano, je Korošec miren človek, ki ni vajen napadati sodelavcev in ki nikomur ni storil zalega. Da pa bo kot načelnik krščansko-socialne organizacije delal za svojo organizacijo, je umevno, saj zato je načelnik.

Naj pojasnimo nekoliko položaj. Pretečni teden so trije zaupniki kršč. soc. jeseniškega delavstva priredili na Dobravi delavski sestanek. Na sestanku so došli tudi trije socialistični zaupniki. Nihče jih ni gonil proč. Govorila sta večinoma le dva člana J. S. Z., tretji, Korošec, se sam aktivno niti ni udeleževal razgovora. Z ozirom na znano socialistično stališče, da morajo vsi delavci postati člani socialistične organizacije, je umljivo, da se je razgovor pletel tudi okrog tega vprašanja. Prav tako pa so delavci tudi govorili o tem, da danes vodijo jeseniško socialistično organizacijo le sodrugi s Koroškega, ki so morda rojeni Slovenci, ki pa se obnašajo kot Nemci. Jasno je, da je vse delavstvo, tudi socialistično organizirano, soglasno mnenja, da ne gre, da bi taki voditelji metali domače slovanske delavce iz tovarne. To stališče je delavstvo zavzelo na dobriškem sestanku.

Drugi dan pride v tovarni h Korošču eden onih treh socialnodemokratskih zaupnikov, ki so bili navzoči na Dobravi ter Korošču veli, naj zapusti tovarno, češ, da je zabavljal proti socialistom. Stvar je bila domjenjena, na migljaj so se zbrali socialistični delavci okrog Korošca, ki je moral zapustiti svoj prostor in svoje delo.

Tak je dejanski položaj! Jasno je, da je trditve, češ, da je Korošec žali socialisti le iz trte zvit izgovor. Prvič bi to ne bil še nikak greh, drugič pa Korošec tega niti storil ni. Zakaj je Korošec moral iz tovarne, bil vržen na cesto in v bedo? Edino zato, ker je on načelnik jeseniške skupine krščanskega organiziranega delavstva. Udarci je bil namenjen vsej krščansko-socialni organizaciji, zadel je koalicijsko svobodo delavstva, za katero se je tudi socialna demokracija včasih tako potegovala. Na mesto te naj nastopi diktatura socialističnega delavstva, terorizem večine, ki je negacija vsake demokracije. S tem načelom se proglašajo boj delavca proti sodelavcu, najbrutalnejši in najnemoralnejši boj stranke proti stranki, s tem dejanjem se v času, ki se cedi svobodoljublja in demokratičnosti, oznanja pravica nasilja in se ustoličuje veličanstvo brezobzirne surovosti. In sinočni »Napreč« je to dejanje zagovarjal.

V. L. S. ne bo mogla preko tega slučajja. To je prvi slučaj nasilja, a precej pri njem se bo moralo dognati, ali sme tako ravnanje postati sistem. Svoje delavstva ne bomo izpostavili nevarnosti, da bi mu kdo nastavljal nož na vrat, kadar koli se mu polubi. Vestno smo držali disciplino in najvestnejše takrat, kadar nam je bilo to najtežje; ko smo stopali v vlado, smo verjeli, da je od vseh strank načelo o

svobodi združevanja resno sprejeto. Dejanja nas uče drugače, tako prepričevalna dejanja, da resno vzbujajo dvome, ali bi bilo kaj slabše pri nas, če takozvano koalicijo jutri vzame vrag. Vodstvo V. L. S. zbora je v četrtak; njegova dolžnost bo, da pove, ali je stranka še nadalje voljna izpostavljati svoje somišljenike ravnanju, ki ga smejo biti deležni samo brezpravni ljudje.

Mi to dejanje globoko obžalujemo, ker poznamo kritični položaj v deželi in zlasti okrog nje. A biti si ne damo v obraz, da smo popolnoma preverjeni o »Napreču« trditvi, ki je to pot prav tako resnična, kakor obrabljena, da za vetrom prihaja vihar.

## Pismo iz Zagreba.

V Zagrebu, dne 17. feb. 1919.

V Zagrebu vlada povsod splošen nered. Promet na železnici je došel do mrtve točke. Madžarski uradniki delajo pasivno rezistenco. Zaradi nereda v prometu proti posameznim krajem doslovno lakota. Upravni aparat je popolnoma odpovedal. Pregleda ni več nobenega. Minister za notranje zadeve, g. Svetozar Pribičević, je pač mogoče dober političen organizator, a državnik ni. Namesto da bi državno centralizacijo zgradil potom evolucije z vednimi ozir na politične in gospodarske odnose, je odpravil z enim samim odlokom vsa poverjenstva, na njihovo mesto pa ni postavil nič novega in nastala je praznota. Tako nima danes nihče učinkovite vlade v rokah. Belgrad je predaleč in zamore uradovati in vladati le s pomočjo brzojavov, ki prihajajo v Zagreb s tridnevno zamudo, kakor vlaki na železnici, a v Zagrebu nadošča odpravljena poverjenstva ban dr. Ivan Paleček, ki sedaj ne ve, kje se prične in kje neha njegova kompetenca. Dežela nima pojma, kar spada v kompetenco centralne vlade v Belgrad in kaj v kompetenco avtonomne vlade v Zagrebu. Na mestih bivših poverjenikov sedé avstrijski birokratje, popolnoma nedorasli za novo situacijo; govorijo nam niti ni treba o korupcijskih govorih, ki so na dnevnem redu.

Upravno zmešnjavo poveča še politična. Napetost med strankami vsak dan raste. Starčevićci postajajo od dne do dne radikalnejši, ker vidijo, da so jim Hrv. voj in Radić zaradi njihove dosedanje politike odvzeli precejšnje število pristavev. Prejšnja srbsko-hrvatska koalicijska pa je izgubila med narodom vso zaslobo. Inteligenca se tudi odločno upira centralistični politiki. Krafkomalo: v Zagrebu se politična situacija postrojuje. Ozračje je polno elektrike in vsak dan se lahko pojavi kriza z elementarno silo.

Situacijo je mogoče obvladati le na ta način, da se v sporazumu z vsemi političnimi strankami postavi dobra vlada v Zagrebu z vsemi poverjenstvi, katera je ustvarilo »Narodno veče«, in da se promet na železnici vsaj približno uredi.

Frankovci dvigajo spet svoje glave in silijo na dan, veselijo se zmede in so pripravljeni z vsemi destruktivnimi boljševiškimi elementi razrušiti mlado državo.

## Češka prva priznala Jugoslavijo.

Praga, 18. febr. (Lj. k. u.) Čehoslov. tiskovni urad poroča: »Narodni Listy« pišejo: Glasom jugoslovanskih listov so Norveška, Grška in sedaj tudi Zedinjene države pripoznale kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Resnično pa je bila naša republika prva, ki je pripoznala kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, in sicer na posebno svečan način, ki se je izrazil ob izročitvi poverljivih listin poslanika belgrajske vlade Hribarja. Ne vemo, kako je jugoslovansko časopisje moglo pozabiti na to dejstvo, ki ga samo konstatiramo. Preverjeni smo, da to zadostuje. Naši prijatelji gotovo sami vidijo, da je imel ta čin, ki je sicer formaliteta, pri nas globok pomen v duhu onega poslanstva, ki je še danes kažipot naše politike, kakor je tudi kažipot jugoslovanski politiki.

## Junaki besed.

Split, 17. febr. (Lj. k. u.) Dalmatinski dop. urad poroča: Sonninov novinar se zopet javlja. V »Giornale d'Italia« piše Vettori o našem problemu in se dotika tudi dr. Trumbića. Kako je ta časnikar informiran, ali bolje rečeno, kako hoče biti informiran, to dokazuje ono, kar piše: Jugoslovani nadaljujejo vojno, koljejo Črnogorce, vdirajo v nemške kraje, na Ogrskem plenijo povsodi, zatirajo Bolgare itd. Njih nenasitna lakota se zaustavlja edino-le pred italijansko okupacijo. Srbske, hrvatske ali slovenske tolpe pridržavajo zase vse, kar morejo. Sicer pa Jugoslovani med sabo niso složni, ker, dočim Belgrad zapoveduje, pripravlja Sarajevo zaroto, Zagreb se kolje, Ljubljana se ljuti, katoliki, pravoslavni in muslimani se bore med seboj v krajih one Jugoslavije, ki za sedaj obstoji samo na posebnici ministra zunanjih poslov dr. Trumbića, ki si je moral preskrbeti srbsko prepustnico, da je mogel kot delegat na mirovno konferenco. — Vettori si prizadeva, da opraviči tudi režim bivšega črnogorskega kralja Nikole. Jugoslovansko akcijo v Črni Gori imenuje okrutno in veli, da se mora vsak pošten človek zgražati nad to akcijo. Kako naj se komentira taka perfidnost? Saj je vsemu svetu znana volja črnogorskega naroda, da se zedini z Jugoslavijo. Znana pa so vsa slaba dela bivšega kralja Nikole, za katera ga učejo Črnogorci nič vedeti, ker niso pozabili tajnega sporazuma med bivšim avstro-ogrejskim trdnjavijskim poveljstvom v Kotoru in kraljem Nikiti. Podoben korak je pripravljala Italija izza bitke pri Kobaridu, ko je hotela izdati zaveznike s separatnim mirom. Clemenceau je po Vettori reknel v seji mirovne konference, da so breme vojne morale nositi vesle in da bodo one sodniki situacije. Tega nihče ne zavikava in, da Vettori smatra te besede kakor žalost proti Jugoslovanom in vidi namerno govoriti dr. Trumbića, mora jugoslovanska duša z globokim spoštovanjem zreči na slava dela junške srbske vojske, ki je navzlic vsem naporom, oviram in nesrečam maščevala Kosovo in Kumanovo in Niš in Belgrad, dočim bi za čine italijanske vojske mogli dati komentar francoski in angleški vojski na planoti asiaški in v dolini Piave.

## Državno veče sklicano 1. marca.

Ministrstvo za pripravo ustavo tvorne skupščine in izenačenja zakonov kraljestva SHS je sporočilo deželni vladi v Ljubljani z odlokom št. 80 z dne 14. februarja, da je ministrski svet sklenil v svoji seji dne 14. februarja narodno predstavništvo sklicati na 1. marca t. l. Zasedanje bo v Belgradu. Vlada je storila vse, da odpravi obstoječe težkote in je upati, da se bo to posrečilo do sestanka narodnega predstavništva. Velike ovire so le še zaradi stanovanj oziroma prenočevanja. Skrbelo se pa bo, da bodo sobe na razpolago. Priporočljivo pa je, da vzamejo gg. poslanci s seboj najnujnejše posteljno perilo in odejo. Sovražnik je namreč oropal popolnoma naše glavno mesto.

## Iz neodrečene Jugoslavije.

Novo obsodbe proti tržaškim železničarjem.

Trst, 14. februarja. (Lj. k. u.) (Zakasnolo.) Včeraj se je pred tukajšnjim vojaškim sodiščem nadaljevala in zaključila razprava proti 63 železničarjem, obtoženim, da so ponoči od 1. do 2. t. m. zapustili delo in tako povzročili obustavitev železniškega prometa na kvar vojaškemu in političnemu položaju na ozemlju, zasedenem po Italijanih. Zastopnik obtožbe je zahteval, da naj se obtoženci obsodijo. Povdarjal je, da je bila stavka politična in da so jo izzvali ljudje, ki so prejkone sporazumno z Jugoslavijo hoteli oškodovati italijansko državo. Branitelji so izjavili, da

stavka ni imela svojega vzroka v političnih spletkah, marveč, da je izbruhnila iz gospodarskih razlogov. Zlasti je še naglašal branitelj dr. Robba, da so bili obtoženci le orodje v rokah drugih, in da bi bilo treba, ako bi hoteli zadeti prave krivce, moralne povzročitelje stavke, ki so odgovorni zanjo, poseči višje. Kolikortoliko je namigaval tudi on, da ima stavka politično ozadje in je posebno ostro prijel socialno demokratsko vodstvo. — Sodisce je nato izreklo tole obsodbo: Obtožena Andrej Jamšek in Juri Maruza sta oproščena zaradi neobstajanja pregreška. Alojzij Besednjak, Mikael Pavlin, Valentin Robin, Fran Kokošar in Josip Batič so oproščeni zaradi nedokazane krivde. Ferdinand Koučnik in Jakob Skopnik (Stropnik?) sta bila obsojena na pet let zaporov in 2000 lir globe, Ivan Prelog, Josip Gorisšek in Alojzij Valentinčič tri leta zaporov in 500 lir globe. Drugih 51 obtožencev pa je bilo obsojenih vsak na dve leti zaporov in 200 lir globe. — Ta stroga obsodba vojaškega sodišča, ki je odmerilo vsega skupaj 121 let zaporov in 15.700 lir globe 56 železničarjem, krivim le tega, da so se pokazali zveste delavski solidarnosti in organizacijski disciplini, je zbudila v vseh krogih, razen v italijansko-radikalnih krogih, ki so že dolgo pred razpravo ščuvali oblasti proti obtožencem, ker so slovenskega rodu, največjo ozuplost in iznenačenje zaradi brezmerne velike kazni. Obsojenci imajo pravico do priziva na najvišje vojno sodišče tekem 24 ur. Socialno demokratsko organizacijo so poverili odvetniku dr. Zennaru, da vloži v imenu vseh obsojenih.

Italijanski železničarji za tržaške.

Trst, 15. feb. (Lj. k. u. Zakasnolo.) V zvezi s stavko tukajšnjih železničarjev poroča italijanski listi iz kraljestva: Osrednji odbor italijanskega železničarskega sindikata, ki šteje 70.000 organiziranih članov, se je sešel k izredni seji v svrhu razprave o stavki železničarjev na ozemlju, zasedenem po Italijanih. Vzel je na znanje dole mu informacije, ki potrjujejo gospodarski značaj gibanja, in je sprejel resolucije, kjer protestira proti trditvi, da je stavka izbruhnila iz političnih razlogov. Ponavlja poziv, naj se tržaškim železničarjem dovoli 50odstotna doklada, ki so jo uživali za avstrijskega režima. Stavkujočim tovarišem izraža svojo vzajemnost v boju, ki ga bojujejo z namenom, da ne izgube priporjenih pravic. Z vsemi močmi protestira proti napovedanemu poizkusu, da bi se stavkujoči nadomestili z italijanskimi militariziranimi železničarji; opozarja vlado, da sindikat italijanskih železničarjev ne privoli nikdar, da bi se organizacija na kakršenkoli način enočasala v prid kapitalističnim koristim s krumiristvom (stavkolomom) ter ukrene vse, kar je potrebno v tem težkem primeru.

## Italijanska justica.

Demonstracije proti tržaškemu škofu dr. Karlinu so se 14. t. m. obravnale pred tržaško sodnijo na način, ki poleg drakonske obsodbe slovenskih železničarjev jasno označuje italijansko justico. Naj si javnost iz poročila napravi svojo sodbo!

Trst, 15. februarja. (Lj. k. u.) (Zakasnolo.) Včeraj se je pred vojnim sodiščem vršila razprava proti 24 letnemu občinskemu učitelju Ivanu de Luca, ki je bil obtožen, da se je dne 29. decembra l. l. udeležil demonstracij in razgrajanja proti škofu Karlinu, da je vdrl v školijo, se pokazal na balkonu poslopja in kričal: »Abbaso Austria, viva Italia, abbasso i ščavi!«, da je nadalje zmetal liste iz škofijske palače na cesto in jih ondi zažgal. Obtožene se je zagovarjal, da je bil jako razburjen. Tudi razbremenilne priče, en vojak in dva italijanska stotnika, ki sta bila pri demonstracijah proti škofu, so potrdili, da je bil obtoženec izredno razvnet. — Glasom lista »La Nazione« je državni pravdnik v svojem govoru priznal patriotična čustva, ki so obtoženca gnala do do ekscese; toda ako tudi so plemenita čustva, ki so ga animirala, njemu v čast, je vendar zakrivil ekscese in je on, ki je

po svojem poklicu pozvan, vzgajati mladino, dokazal, da ni obvladal onega duševnega ravnotežja, ki je neizogibno potrebno, da se premaga razburjenost, ako tudi bi bila upravičena, in da se izkaže spoštovanje, kakor je to dolžnost prosvete, tudi onemu, ki se ni vedel tako, kakor bi se imel vesti. Državni pravdnik je nadaljeval svoje napade proti škofu Karlinu, rekoč: »Gotovo je zabredel tudi on, ki je pozabil svojo mislijo verskega funkcionarja ter je izzval okoli sebe jezo onih, ki čutijo italijanski. Vendar gre tu za predstavitelja verske ideje, ki jo je treba spoštovati, in na to se je morala misel koncentrirati, ako tudi si ni znal mož, ki jo je tedaj predstavljal, pridobiti to spoštovanje. Obtoženi De Luca se je že pokoril za ta svoj eksces, ker je bil aretiran in ker je moral do sedaj biti v preiskovalnem zaporu. Na podlagi tega, kar izvira iz procesa, je podana državnemu pravdniku možnost, da zahteva oproščanje obtoženca; to stori on z zadoščenjem, ker je preverjen, da se bo De Luca v bodoče znal premagovati in nadaljevati svoje patriotske nadaljevanje v drugi smeri, posvečujoč se edinole vzgoji naše mladine.« Branitelj je hvaležno sprejel izvajanja državnega pravdnika. Naglašal je razburljivost obtoženca, ki se ni znal premagovati v hiši onega, ki bi bil moral biti poklican v Trst, da pridiga mir med svojimi ovčami, dočim ni delal drugega, nego izzval boj med njimi. Vsem je znano, da je bil škof Karlin steber Habsburžanov, steber Avstrije. Trdovratnost, s katero ta funkcionar vzdržuje svoje vedenje, ki ga je naredilo nepriljubljeno v Trstu in v Istri, spada pred javno sodbo. Zaradi tega so bile demonstracije in njih posledice. Če se je dogodil eksces, je temu kriv on, ki ga je z vsemi sredstvi izzval proti sebi. Da bi kolegij italijanskih sodnikov mogel obsoditi obtoženca, ki čuti italijanski in to le radi svojih pretiranih patriotskih čustev, se dozdeva branitelju nedopustno. Zato pričakuje na vsak način oprostitev obtoženca, in sicer zaradi neobstajanja pregreška, ker De Luca ni zakrivil drugega, nego da se je čutil Italijana. Vojno sodišče je obtoženca oprostilo.

Mož, ki vdere v zasebno stanovanje — najsiho to last cestnega pometalca ali tržaškega škofa — tam loml pohoštvo, vdira predale, pleni spise, jih meče na cesto, uničuje imetje, grozi stanovalcem, tak mož bi bil v vseh kulturnih državah pred vsakim sodnikom kaznovan. Italijanska specialiteta pa so državni pravdnik in sodniki, ki takega moža oprostijo in ga poprej še polivalijo. Kolikor mi poznamo delovanje škofa Karlina, v Trstu nikdar ni sejal pepira, marveč je bil vse prej kot izzivalec boja med Tržičani. V tej luči je italijanska justica še značilnejša.

## Za koridor med Čehi in Jugoslovani.

Bratislava, 18. februarja. (Lj. k. u.) Posebni poročevalec Čehoslov. tisk. urada poroča iz Bratislave: Danes zvečer je bilo v gledališki dvorani bivšega kornega poveljstva izredno dobro obiskano zborovanje, kateremu so prisostvovali med drugimi minister Šrobar, veliki župan Zoch in zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Pred več kot tisočglavo množico je govoril član čehoslovaške narodne skupščine in mirovne misije dr. Markovič, ki se je ravno vrnil iz Pariza. Omenil je, da prinaša seboj poslanico ministra zunanjih zadev dr. Beneša, da naša stvar zelo dobro stoji. Ugotovitev sedanjih mej in priznanje absolutne suverenitete nad zasedenim ozemljem, se ne bo tako tolmačila, da bi bil še mogoč kak popravek v našo škodo, temveč odseva iz nje izpolnitev naših najmanjših zahtev. K večjemu se bo razpravljalo o vprašanju, za koliko se naj premaknejo naše meje proti jugu. O Bratislavi se ne bo več razpravljalo, pač pa o koridorju ali pa o internacionalizaciji železniške proge Bratislava-Reka. Dr. Markovič je potem apeliral na prebivalstvo Bratislave, da naj se prilagodi dejstvu in se ne da motiti po napačnih poročilih Nemcev in Madžarov. Nemci in Madžari niso deležni mirovne konference in tudi ne vedo, kaj se da doseči. Radi tega si s tem pomagajo, da ribarijo v kalnem. Končno je dr. Markovič apeliral na prebivalstvo, da naj obdrži mir in red in da naj z vsemi močmi deluje na to, da prej ko mogoče preidemo iz vojnega gospodarstva v mirovno.

## Volitve v Nemški Avstriji.

Uspehi dunajskih Čehov.

Praga, 18. februarja. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslov. tisk. urada piše »Pravo Lidu« o nemško-avstrijskih volitvah: To pot so dunajski Čehi dosegli velik uspeh. Postavili so povsod lastne kandidate, ki so skupno dobili 65.000 glasov. Z ozirom na to, da se je na tisoče Čehov vsled preobrata preselilo, je ta uspeh zelo razveseljujoč. Razveseljujo je dejstvo, da je bil izvoljen en češki kandidat in sicer socialni

demokrat sodrug Franc Dvořák, urednik »Dělnických Listov«, ki je dobil 16.000 glasov. Ta praktični uspeh bo odločilen argument, kadar se bo razmisljalo na mirovni konferenci vprašanje varstva minoritetnih pravic dunajskih Čehov.

### Nemški list o volitvah.

Dunaj, 18. februarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča, da povdarjajo meščanski listi, da nobena stranka ne bo mogla imeti večine pri zasilnih volitvah v tistih pokrajinah, v katerih se radi zasedanja po tujih državah niso mogle vršiti volitve. Socialisti, kot najmočnejša stranka se bodo morali združiti v kako drugo veliko stranko ali pa bo ostalo pri sedanjem kompromisu med socialnimi demokrati, krščanskimi socialisti in nemškimi nacionalci. Na vsak način se bo rešilo vprašanje o tvoritvi večine že v prihodnjih dneh. Poslanci za zasedeno ozemlje se bodo najbrže že udeležili ustanovne narodne skupščine, ki se bo brzkone sešla že v prvem tednu meseca marca.

### Proslava socialistične zmage na Dunaju.

Dunaj, 18. febr. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Povodom zmage socialne-demokratske stranke so vojaški sveti in ljudska obramba priredili pred parlamentom ogromen izpredod vseh formacij ljudske obrambe. Izpredoda se je udeležilo nad 10.000 ljudi, med njimi mnogo socialističnih demokratičnih poslancev. Frid. Adler, državni podtajnik Deutsch, poveljnik ljudske obrambe Frey in predsednik Seitz so imeli govore, v katerih so naglašali pomen socialno demokratične zmage. Vsi govorili so bili sprejeti z velikanskim navdušenjem. Ko je občinstvo odpelo marseljezo, je defilirala ljudska obramba. Nato je izpredod odšel k vseučilišču in od tam k državnemu vojnemu uradu, kjer se je mirno razšel.

## Razna poročila.

### Železniška nesreča v Trstu.

Trst, 16. febr. (Lj. k. u.) (Zakasnelo.) Sinoči ob enajstih ponoči se je na tukajšnjem kolodvoru južne železnice dogodila grozna železniška nesreča. Na kolodvoru v Nabrežini je namreč vlak štev. 80 zadel v vrsto praznih voz, ki so se vsled sunka zaleteli v vrsto sedmih voz, polnih italijanskih vojakov, ki bi bili morali odpotovati na dopust v Italijo. Vsled sunka se je jelo teh sedem voz premikati in, ker visi proga proti Trstu, leteti čimdalje hitreje navzdol. V največjem diru so prileteli ti vozovi in se zaleteli na tukajšnji postaji južne železnice v pripravljen prazen vlak. Kriki nesrečnih vojakov so se mešali z groznim treskom in polomom voz. Vsi vozovi so se razbili in vojniki so ostali pokopani pod razvalinami. Takoj se je organizirala prva pomoč. Vojaki, ognjegasci rešila postaja, delavci in prostovoljci so prihiteli pomagat. Velikost katastrofe se ni dala takoj pregledati. Zrtev je okolo 150 mrtvih in ranjenih. Do zgodnjih jutranjih ur so potegnili približno 20 trupel izpod razbitih voz. Vojaški in civilni avtomobili so pripeljali ranjene v bolnišnico. Delo za rešitev ranjenecv in za prevoz trupel se nadaljuje.

### Tramvajska nesreča v Trstu.

Trst, 16. febr. (Lj. k. u.) Voz občinskega tramvaja, ki vozi na progi Sv. Sobota-trg Goldonijev, se ob koncu proge na Goldonijevem trgu ni mogel ustaviti, najbrže zato, ker je bilo mežavo vreme. Dasi zavrt, je drdral po tračnici dalje in se z vso silo zaletel v končne odrače. Vsled sunka se je postavil pokoncu; sprednji del voza se je močno razbil. Ranjenih je bilo 20 ljudi, na srečo nihče težko. Rane so prizadele večinoma razbite šipe.

## Politične novice.

— Je merilo drugam. Ko smo zahtevali sklicanje deželnega zbora, je »Slov. Narod« v dolgi polemiki izrazil dvom o tem, ali je V. L. S. kaj na trdni zgradbi države. Če niso bile te besede tako mišljene, so se tako razumele. Na naše tozadevno vprašanje je isti list — sicer med malo preobilo dekoracijo retoričnih girland — izjavil naslednje: »Prav radi priznavamo, da je v tem pogledu bila doslej lojalna in se vsled tega čudimo, kako nam more njeno glavno glasilo očitati strupene pline in metodo obrekovanja, ali pa kako more naše pomisleke občutiti naperjene proti sebi.«

— Centralistična struja med bosenskiimi Hrvatji. »Südslavischer Courier« piše, da poročila o konferenci Hrvatske Narodne Zajednice, ki se je nedavno vršila v Sarajevu, niso bila docela točna. Glasom teh poročil bi se bili Hrvatje vseh struj v Bosni in Hercegovini združili za enotno politično smer, in sicer v avtonomističnem smislu. Temu pa nikakor ni tako, marveč je tudi med bosenskiimi Hrvatji močna centralistična struja, ki pa zaenkrat še ne odločno nastopiti, ker njen čas še ni prišel. Pač pa utegne v tem oziru prinesiti

prva presenečenja državno veče. Saj velja izvoljeni hrvatski delegat za narodno predstavništvo H. Vekoslav Jelavić kot prepričan centralist. Istotako — pravijo — pojde med centraliste dr. Nikola Mandić. Tudi med franciskani se dobe centralisti, na čelu jim fra dr. Ilić, dočim je svetna duhovščina s svojimi ožjimi pristavi odločno avtonomistično. Hrvatski centralizem temelji na sledečih načelih: Hrvatski živelj je v Bosni in Hercegovini kakor tudi v drugih jugoslovanskih pokrajinah preslaboten, da bi se mogel v samoupravi primerno uveljaviti; nasprotno: ravno v avtonomistično urejeni državi bi bili Hrvatje razdrobljeni in obsojeni na stališče plemena drugega razreda. V centralizirani državi SHS se bodo pa Hrvatje vseh dežela zllili v enoto in tako združeni kompaktno nastopili. Pridružili se bodo tudi Slovenci in z njimi bodo Hrvatje predstavljali takorekoč eno državno in narodno polovico, tako bi bila vsaka hegemonija in majoriziranje izključno. Centralizem je torej v najlastnejšem interesu Hrvatov. Ta izvajanja oziroma odkritja so vsekakor zanimiva dovolj, da jih beležimo.

— Ironija usode. Kakor mi je pripovedoval sinoči težko ranjeni major Lavrič, mu je baš na operacijski mizi celovški primarij sporočil, da ga smatra list »Jugoslavija« ali za popolnoma nezmožnega ali za izdajaleca. Na njegovi trnjevi poti v boju za Jugoslavijo in to celo v urah največjega trpljenja, tudi »zahvala« iz domovine ni izostala. — Kapetan Janša.

— »Slovenska kultura« je naslov članka, ki ga v prav nekulturnem jeziku objavlja »Goriški Slovenec«, glasilo laškega komandanta v Gorici. Da smo uživali nemško kulturo v preveliki meri, je deloma res, res pa je tudi, da nikdar niso Slovenci izgubili smisla za zapadno kulturo, kakor pravi podrepnik laškega generala. Če ta listič govori o »virih, iz katerih blesti luč zahodne kulture«, ki jo sedaj šele »vidimo in občudujemo te nove zvezde«, naj v pojasnilo vzame na znanje to-le: Prenesli smo tisočletno nasilno germanizacijo, ki nas je z germansko kulturo hotela ubiti, prenesli bomo tudi te bedne članke »Goriškega Slovenca«, eksponenta italijanskega imperalizma, čegar kulturo označuje analfabetstvo, lakota in brigantstvo v Italiji. Visoko čislamo romansko kulturo, ampak ta ni identična z »Goriškim Slovincem« in njegovimi zaplečki.

— Perfidnost »Goriškega Slovenca«. »Goriški Slovenec« z dne 12. t. m., ki je, kakor znano, pisan v slabi slovenščini in v italijanskem duhu, je pričel loviti kaline na svoje limanice na pristno italijanski zavratni način. V famoznem članku »Organizirajmo se!« piše med drugim: »V skrbih mislimo na to, kar se bo zgodilo, kadar bodo stvari odločene in bomo mi sami morali odločevati o našem položaju.« Tu se je gospodov okoli tega lističa malo zareklo. Par mescev je komaj od tega, kar so se gospodje dr. Pettarin in njegovi sodrugi pripuševali, da je usoda Goriške z laško okupacijo zapечатena. »Fatto compiuto,« so kričali na vse strani, a danes »že mislijo v skrbh na to, kar se ima zgoditi.« Gospodje Pettarin & Co. imajo popolnoma prav, da se bojijo in enkrat vsaj nam govorijo iz srca. Le naj bodo prepričani, da jih zadene takrat, ko bo vrli naš goriški narod odločeval o lastni usodi, za njih efiatsko delovanje pravično plačilo. Takrat jih pokliče naš narod na odgovor — in obsodba bo za nje strašna. »Vlada (italijanska) se malo briga za naše razmere, ker ne pozna naših teženj in ji niso znane potrebe našega ljudstva«, piše dalje »Goriški Slovenec«. Čemu to piše? Naše ljudstvo vendar dobro ve, kdo se je zanje brigal, kdo je vse zanje žrtvoval in kdo še danes zanje skrbi in dela. Mar li mislijo gospodje, da naše ljudstvo njim zaupa? Kruto se motijo! — Članek dosega višek laške perfidnosti v sledečem odstavku:

»Prejšnjih zastopnikov slovenskega ljudstva ni med nami in drugi se drže rezervirano in oddaljeno od ljudstva. Ne ve se, kaj mislijo oni možje, ki bi morali voditi ljudstvo, ne ve se, koliko se more računati na njih morebitno delovanje. Ali res mislijo ti ljudje, da naše ljudstvo ne ve o vseh perspektivah laških oblasti nad našimi voditelji vsled njihovih denuncijacij? Ali so res že tako zaslepljeni in »pijani zmage«, da verjamejo lastnim lažem? Vprašamo jih, kdo je zapri in deportiral naše voditelje na Goriškem, kdo jih je izgnal iz domovine? Naši voditelji in naša inteligenca na Goriškem se ni nikdar držala rezervirano in oddaljeno od ljudstva. Pač pa je vedno stala na čelu narodnostnega gibanja in še danes stoji. Nekaj besed na vaš naslov, gospodje okoli »Goriškega Slovenca«. Vedite, da zastopniki kulturnega sveta so danes povsem poučeni o vaših mahinacijah in da naše ljudstvo je o vsem, kar se godi okoli njega, dobro informirano. Vemo, da boste ta članek čitali, a vi vedite, da vaše perfidnosti so naši delegati v Parizu že razkrinkali pred celim svetom in da našega ljudstva na Goriškem, če bodete vporabljali še tako zvita in nasilna sredstva, ne pridobite nikdar na svojo stran. Člankar kon-

čuje svoj pamflet s sledečim stavkom: »Slovensko ljudstvo na Goriškem, bi se tudi lahko enkrat spomnilo, da je bilo v najtežavnejših trenutkih svojega obstoja zapuščeno od lastne inteligenca.« Temu sklepu pripomnimo samo sledeče: »Naše ljudstvo na Goriškem dobro ve, da ga njegovi voditelji nikdar niso zapustili, pač pa, da so bili izgnani iz svoje domovine baš radi svoje odločnosti, aretirani, v verigah vklejeni in deportirani v notranjost Italije radi svojega odkritega in možatega nastopa za blagor in pravice jugoslovanskega naroda na Goriškem ter da ni in tudi ne bo nikdar zapuščeno od svoje inteligenca.«

— Ljubljanski Nemci se pritožujejo v »Tagblattu«, da oblasti izganjajo nezaposleno uradništvo iz stanovanj. Potolaži naj se gospoda in naj vpraša, kako delajo v Gradcu s Slovenci. Poznamo uradnika, ki so mu te dni v Gradcu vdrlji v stanovanje ne da bi bili ga sploh obvestili. Pohoštvo so mu zmetali v klet.

— Koroška goljufija. Iz Celovca poročajo, da je nemško štetje do 14. t. m. izkazalo v 76 občinah z 83.816 volilnimi upravičenci 70.700 glasov za Nemško Avstrijo, 540 pa za Jugoslavijo. Ti ljudje so seveda prepričani, da ves svet ne čaka na drugo, kakor na njihovo nasilno in goljufivo početje! Stavimo vsi svojo dolžnost, da jim preženemo njihove sanjarije! V naši javnosti pač koroških volitev pojasnjevati ni treba. Predobro se poznamo, gospoda iz Celovca!

— Švabčarenje hočejo na vsak način zatreti na Hrvatskem, kjer se opaža zlasti med častništvom še dosti takih, ki mislijo, da je njihovemu stanu primerna samo švabščina. Osješki mestni poveljnik je sedaj izdal ukaz, da se zapre vsakdo, ki bi na ulici brez potrebe govoril švabsko ali madjarsko.

— Zastrupljeni. V »Sisaškem Glasu« opozarja nekdo hrvatske duhovnike, naj raztolmačijo kmetskemu ljudstvu, kako je z novim koledarjem. Med hrvatskimi seljaki širijo namreč hujskači vest, da so sedaj Srbi uvedli svoj koledar po vsej zemlji in da se morajo sedaj tudi katoličani ravnati po srbskem koledarju. Sedaj Hrvatje zahtevajo po trgovinah »novi koledar« in seveda zabavljajo. Srbi so menda razboritejši, kajti dasi so ravno pri njih uvedli nov, gregorijanski koledar, ni slišati, da bi se vsled tega bunili.

— Iz naših temnih dni. Budimpeštanski listi so objavili te dni tajni akt iz arhiva bivšega avstrijskega vojnega ministarstva. V aktu zahteva »naš Konrad«, da bi morali k naboru leta 1917. tudi že sedemnajstletni fantje. Pri vojaški pisarni pa so le imeli toliko pameti, da niso pritrdili Konradu pl. Hötendorfu. Tako se biva Avstrija ni mogla ponašati z najbolj ne-godnimi vojaki. Konrad pa ima zavest, da bi vojsko dobil, ako mu ne bi preprečili njegovih načrtov.

— »Dan odločitve« je nazval »Grazer Tagblatt« volitve preteklo nedeljo. Odločitev je padla, toda gospoda okrog tega lista bo še dolgo glava bolela ob misli na odločitev in njenih posledicah. Celo zaradi »tlačene« Spodnje Štajerske naj bi volilci volili v Gradcu in drugod le vsenemške kričalice. Za res so volili, toda docela proti tem izzivalec in puhloglavim nasilničem.

— Reko in Trst naj bi Lahom vzdržali Čehoslovaki. Italijani dobro vedo, da mora Reka in Trst živeti le od zaledja in da bi morala, zapuščena od tega zaledja, v kratkem popolnoma propasti. Zato se sedaj na vse načine prizadevajo, da bi si pridobili prijateljstvo Čehoslovakov in sklenili z njimi gospodarske pogodbe, s katerimi bi se zagotovilo, da pojde ves izvoz in uvoz čehoslovaške republike preko Trsta in Reke. V tem smislu je spisana knjizica, ki je izšla te dni v italijanskem jeziku pod naslovom »Nova čehoslovaška država in italijanske luke v Jadranu«. Spisal jo je Mihael Angelini. Pisec navaja, da je pred vojsko dosegel promet v Trstu picle tri milijone tonelat, na Reki pa še dveh milijonov ne. To pa zato, ker je šla večina avstroogrškega uvoza in izvoza preko nemških luk, kar je znala Nemčija doseči z izredno nizkimi prevozninami in mnogimi ugodnostmi, ki jih je nudila prevozu. 25 odstotkov tržaške trgovine so tvorili pridelki iz Češke in Moravske, dasi se je tudi češka trgovina razvijala večinoma preko Nemčije. Poslej mora to postati drugače. Jadransko morje je za novo čehoslovaško državo edina pametna pot v Italijo, Francijo, Španijo, za velik del balkanskega polotoka, za Afriko, za Sueski prekop in Indijski ocean ter Ameriko, posebnost južno. — Anglija je že doslej dobivala iz Češke za 220 milijonov kron blaga, zlasti sladkorja; tudi ona se bo poslej za prevoz čeških proizvodov rajši posluževala poti po Jadranu nego preko Baltika. Končno je bila tudi Italija dober odjemalec Češke in Moravske za pivo, železnino, česko, stroje, kemične proizvode itd. Poslej se bo mogla ta trgovina še razširiti, a tudi Češka bo morala kupovati italijanske proizvode naravnost v Italiji brez nemškega posredovalca. Iz Italije bo mogla neomejeno dobivati žveplo, olje, sir, zelenjavo,

južno sadje, vino, sveže cvetlice. Dalje bi mogla dobivati naravnost fosfate iz Alžira in Tunizije. Vse to ne samo zase, ampak tudi za milijone poljskih, ruskih, a tudi nemških konsumentov. Seveda bi se morale preurediti tudi evropske železniške zveze, ki so doslej vodile na Vshod vse preko Berlina ali Dunaja in Budimpešte. V Bodoče naj gre železniška zveza od zapada na vzhod preko Francije in Italije na Trst, Zagreb, Beograd, Bukarešt do Odesa. Vestno je treba proučiti tudi vprašanje slovenskega koridorja, ki naj bi bil pod mednarodno zaščito in bi tvoril neposredno zvezo med Požumom in Jadranom. Svojo narodno luko naj si ustanove Slovani v — Senju. Trst in Reka morata brezpogojno ostati Italiji, obstanek jima morajo zagotoviti Čehi-Slovaki. Tako si stvar predstavljajo Italijani.

## Dnevne novice.

— Vojni kurat Ljudevit Strauss je nastavljen za kaplana v Šmarju na Dolenjskem.

— **Železniška zveza Ljubljana—Borovnica.** Z ozirom na notico na naslov ravnateljstva državnih železnic v štev. 41 »Slov. Naroda« z dne 17. febr. 1919, naznanja poverjeništvu za promet, da vozi na lokalni železnici Ljubljana—Borovnica tja in nazaj eden in isti vlak. Vlak iz Borovnice bi se zamogel vrniti v Ljubljano, da bi imel zvezo z Gorenjsko, Dolenjsko in Zagrebom le tedaj, ako bi isti odhajal iz Ljubljane ob 3. uri pop., kar bi pa gotovo večini potnikov ne udejalo. Skušalo se bode potnike tudi na tej progi zadovoljiti, žal pri sedanjih razmerah ni mogoče vsem željam ustreči.

— **Shod za tujski promet priredi Prometno društvo na Bledu** v nedeljo, dne 23. t. m. ob 3. uri popoldne v Blejskem domu in na ta shod se vabijo vsi interesi z Blede in okolice. Dnevni red bode zelo važen in se bo bavil s probujo letošnje sezone, s poročilom o velikih škodah nastalih vsled vojske in razgovor o tem, kako se te težke rane zacelijo. Zahtevala se bode reorganizacija tujkega prometa za celo Slovenijo in preporek vseh lokalnih organizacij. Govorilo se bode tudi o prihodnosti jugoslovanskega tujkega prometa. Shoda se udeležijo tudi zastopniki poverjeništvu za javna dela, zatoorej se pričakuje tudi obilna udeležba interesentov.

— **Beguncem v Nemški Avstriji.** Ker je vlada v Nemški Avstriji ustavila izplačevanje begunskih podpor s 15. januarjem, se je preselila večina beguncev na južno Štajersko. Vendar je ostalo v deželah Nemške Avstrije par sto beguncev, ki zaradi bolezni, visokih šol ali iz drugačnih razlogov niso mogli vrniti se v domovino. Deželna vlada za Slovenijo je poskrbela, da bodo tudi ti begunci prejeli begunsko podporo, ki jim tiče po zakonu in po najnovejših odredbah naše vlade. Pooblaščenec za begunsko skrbstvo v rečenih krajih je g. Andrej Gabršček, ki posluje do konca t. m. v prostorih prejšnjega Osrednjega odbora, Dunaj I., Bankgasse 2. Begunci naj torej naznanjajo na ta naslov svoje naslove. Poslati je treba tudi izkazilo o doslej prejemani begunski podpori in s potrdilom, kdaj je bila ta ustavljena.

— **Spodnještajerski konjerejski odsek slovenske kmetijske družbe** nam sporoča: Deželna vlada za Slovenijo kraljevstva SHS je nakupila za Spodnje Štajersko 60 mrzlokrvnih in pa 30 vročokrvnih plemenskih žrebcev. Vročokrvni žrebci so se nastavili na državnih postajah, vsi mrzlokrvni pa se nahajajo v zasebni oskrbi pri zanesljivih konjerejih. Konjerejski odsek je predlagal razdelitev in se je žrebčarna tega predloga držala. Odsek se je držal pri tem razdelitvi prejšnjih let, ter števila kobil, katere so prišla prejšnja leta vpoštev. Število vročokrvnih žrebcev je bližje dosedanjemu številu, a pri mrzlokrvnih žrebcih manjka 19 do lanskega števila in je torej samobesni umevno, da se je moglo število pri vseh okrajih kolikor mogoče enakomerno skrajšati, in da se na nove zahteve sploh ni moglo ozirati. Kakor hitro pa se bode deželni vladi posrečilo kaj žrebcev dobiti, se bodo isti gotovo pravilno razdelili. — Spodnještajerski konjerejski odsek.

— **Razpis služb.** Glasom narodbe celokupne deželne vlade z dne 20. januarja 1919, št. 310 »Uradnega lista«, št. XLIII., bil je dosedanj »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem v Ljubljani« preosnovan v državni »Urad za pospeševanje obrti«. Pri tem uradu je namestiti: 1. enega inženirja elektrostrojne stroke kot ravnatelja, 2. enega eksportnega akademika, 3. enega konzulenta za keramične izdelke s teoretično izobrazbo in prakso v izdelovanju lončene posode, opeke in glinastih izdelkov sploh, 4. enega konceptnega uradnika (izprašanega jurista) s prakso v obrtnih zadevah. Prošnje, pravilno kolekovane in opremljene s študijskimi spričevali, oziroma diplomami in spričevali o dosedanjem službovanju, (ad 3.) tudi s spričevanjem o kakem praktičnem izpitu naj se vložijo do dne 28. februarja 1919 pri pod-

pisanem poverjeništvu, ki izvrši imenovanje in sporazum s predsednikom zgoraj omenjenega urada. V prošnjah naj se navedejo plačilni zahtevki, upoštevajoč, da odgovarja mesto ravnatelja VII. činovnemu razredu državnih uradnikov, ostala razpisana mesta se bodo zasedla v činovnih razredih, kakor odgovarjajo sposobnostim najprimernejših prosilcev. — Ljubljana, dne 18. februarja 1919. Poverjeništvu za javna dela in obrt: Inž. Vl. Remec I. r.

— **Sisek kot prekladališče za promet z žitom** priporoča neki dopisnik v »Jugoslovenskem Lloyd«. Na ta način bi se dala dobiti mnogo krajša in cenejša zveza z Reko, Ljubljano itd. Vpoštev pride tu tudi Sava, ki je skoro celo leto plovna. Razen tega je v Sisku na razpolago dovolj težakih moči, katerih v Zemunu, Vukovaru itd. primanjkuje.

— **Hrvatsko učiteljske** otvorijo dne 1. marca t. l. v Čakovcu.

— **General iske službe.** Znani hrvaški general Ante Matasić je priobčil v »Hrvatu« oglas, da išče službe, ker mu neznatna, z dolgovi obtežena pokojnina ne zadostuje za preskrbo mnogobrojne družine. To je grenko.

— **O Antonu Mesojeđcu.** Vojnemu dopolnilnemu poveljstvu Ljubljana je došel mrliški list o Antonu Mesojeđcu, umrlem dne 9. novembra 1913 v rezervni bolnici v Kiralyhida na Ogrskem brez vsakih osebnih podatkov. Komur bi bil imenovan znan, se naproša, da sporoči z navedbo tuuradne šte. 2391/E po možnosti njegovo rojstno leto, bivališče in pristojnost (občina, okraj). Vojno dopolnilno poveljstvo Ljubljana.

— **Podkupljivi likvidatorji.** Vojni dobičkarji na Dunaju še vedno mislijo, da niso dovolj izsesali ljudstva. »Nemško-avstr. drž. koresp.« javlja namreč, da so vojni dobičkarji-liferanti podkupili člane vojaške likvidacijske komisije, da so jim izplačali večje zneske, kakor so jih imeli ob itak prebogatih dobičkih terjati. Več članov je bilo aretiranih; pri njih so našli visoke vsote. Lepa družba mora biti to!

— **Tvornice avtomobilov in gospodarskih strojev** snujejo v Vinkovcih. Priprave so že tako daleč, da se te dni začne podpisovanje delnic in se osnuje društvo.

— **Prva medmurska zdravnica.** V Čakovcu se je naselila kot praktična zdravnica domačinka dr. Milana Novak-Gavrančič, zdravnica za otroške in ženske nortranje bolezni.

— **Prepoved izvoza živil iz Jugoslavije.** Ministrski svet v Beogradu je izdal odredbo, koja prepoveduje vsak izvoz žive živine in sploh vse vrste ljudske in živalske hrane. Od slučaja do slučaja se dovoli izvoz v prijateljske dežele. Prepovedano je tudi potnikom, ki odhajajo iz teritorija SHS, da vzamejo več živeža kot za tri dni seboj.

## Ljubljanske novice.

lj Prihod naših ujetnikov iz Koroškega. V ponedeljek ob 9. uri 56 minut so se vrnili naši ujetniki iz Koroške. Transport je obstojal iz 10 častnikov in 99 mož, dalje 12 težko in 9 lahko ranjenih, pod vodstvom nadzdravnika dr. Gerlovič-a. Med težko ranjenimi se je nahajal prvoborilec za naš slovenski Koročan major pl. Lavrič, čigar junaštvo in požrtvovalnost more edinele poplačati hvaležnost naroda. Vlak je sprejel na glavnem kolodvoru v imenu poveljnika Dravske divizije generala Smiljanč-a major pl. Andrejka v spremstvu številnih častnikov divizijskega poveljstva. Ujetnikom se je čitalo na obrazu prestano gorje in pomanjkanje, njih razpoloženje pa je bilo kljub temu ugodno, vsaj so stali zopet na domačih tleh. Po pozdravnem govoru majorja Andrejke so se napotili domačini v šentpetersko vojašnico, štajerci in Korošci so pa nadaljevali svoje potovanje. Ranjenci so se prepeljali v garnizijsko bolnico. Dobrodošli hrabri tovariši, prestali ste obilo trpljenja in zaničevanja, katero naj bo pozabljeno v svesti, da so bile žrtve v prid naše mile domovine.

lj **Pristojnice za organizacijo franco-slovene** so na razpolago v pisarni organizacije v Narodnem domu od pol 10. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne.

lj **Minister dr. Kramer** se je nocoj pripeljal v Ljubljano.

lj **Prosvetno društvo za frančiškansko župnijo** prične z vestnim delovanjem. Ustanovljeno leta 1914. tik pred svetovno vojno je razvijalo precej živahno delavnost, katero je prekinila svetovna vojna. Sedaj, ko se je večina članov vrnila od vojakov ter so se tudi razmere v naši novi domovini deloma ustalile, zamoremo pričeti s podvojenimi močmi, da ne bo naša župnija zadnja v našem mestu, kjer deluje že lepo število društev za krščansko prosveto. V četrtek, dne 20. februarja t. l. se zberemo ob pol 8. uri zvečer o priliki predavanja g. župnika Finžgarja v mali dvorani hotela »Union« (vhod z Miklošičeve ceste skozi vrta), da se medsebojno dogovorimo o društvenem delu. Pridite v obilnem številu k zanimivemu predavanju!

lj **Umetniško društvo.** V četrtek, dne 20. t. m. se vrši v Stritarjevi ul. št. 5/II. ob 8. uri zvečer ustanovni občni zbor »Društvo slovenskih upodobljajočih umetnikov«. Vabljeni in dobrodošli so vsi slovenski upodobljajoči umetniki, ki čutiljo potrebo smotrenega vzajemnega delovanja.

lj **»Pri belom konjičku«** je naslov velenimiv burki, katera je v nedeljo jako lepo uspela in se ponovi na splošno željo danes ob pol 8. uri zvečer v Ljudskem domu. Kdor jo hoče videti, naj se potruji danes ali v petek priti v Ljudski dom. Veletržec gospod Bucek ga bo spravil gotovo v židano voljo. — Opozarjamo, da se dobe k petkovi predstavi vstopnice v četrtek od 6. do 9. ure zv. v Sentiakobski »Prosvetle«, na dan predstave pa pri blagajni v Ljudskem domu. Pridite!

lj **Poročila** sta se gosp. dr. Rudolf Kobal, štabni zdravnik vojne mornarice in gđ. Mercedes, roj. Geiger.

lj **Odborova seja »Slovske zveze«** bo v četrtek ob 3. uri popoldne v ljudski šoli v Mostah. Istočasno zboruje odsek za reformo šolstva.

## Nainovejše.

**JUGOSLOVANSKE MEJE NA SVETU UPRAVIČENE.**

Ženeva, 18. februarja. »Jurnal des Debats« piše: Severne meje Jugoslovancev na Koroškem in Štajerskem so popolnoma upravičene, ker odgovarjajo narodnemu prebivalstvu in zemljepisni meji.

**SAMO PROTI SLOVENCEM.**

Dunaj, 18. feb. (Lj. k. u.) Dunaj. kor. urad poroča: Rektor univerze je razglasil sporazumno državnim uradom za pouk, da se odredba o odstranitvi jugoslovanskih dijakov razteza samo na Slovence.

**NEMCI NAGAJAJO.**

Maribor, 18. feb. (Lj. k. u.) Kakor znano, smo v Mariboru že celo zimo brez razsvetljave. Ulice so temne. Obratni, odvisni od plina, morajo počivati. Gerentu dr. Pfeiferju se je posrečilo, nabaviti več vagonov ostravskega premoga za plin. Dočim celo mesto obupno kliče po razsvetljavi, leži ves s težkim trudom dobavljeni premog še vedno na češko-nemški meji. Ker Nemci našim vojakom niso dovolili spremljati vlak s premogom, je vojaška oblast odposlala v to svrhu Srbe, misleč, da jih bo Nemška Avstrija respektirala kot zavezniške entente. Nemci pa tudi Srbom niso dovolili prevoz premoga. Zahtevajo, da vlak spremlja nemško-avstrijsko vojaštvo. Med obema vladama se vršijo tozadevna pogajanja. Bati se je, da bo prej zime konec, preden bodo vsa pogajanja za nas ugodno rešena, in do tedaj imamo itak že elektriko.

**ŠULFERAJNSKE ŠOLE RAPUŠČENE.**

Maribor, 18. februarja. Z ozirom na dokazano dejstvo, da so šulferajnske šole imele le malo nemških otrok, marveč so potujčevale v prvi vrsti slovensko dečo, je okrajni šolski svet mariborski soglasno sklenil šulferajnske šole razpustiti, nemško učiteljstvo odpustiti ter je nadomestiti s slovenskim. — V Mariboru se je danes mudil poverjenik dr. Verstovšek, ki se jutri odpelje v Beograd k dr. Korošču.

**MOST MED BELGRADOM IN ZEMU-MOM.**

Beograd, 18. februarja. (Lj. k. u.) Jugoslovanski dopisni urad poroča: Zgradba savskega mostu med Zemumom in Beogradom ter zgradba obeh ralskih viaduktov je poverjena upravi tvornice v Resici v Banatu. Tvrda se je zavezala, da zgradi most in oba viadukta v najkrajšem času-tekem štirih mesecev.

**LASKE INTRIGE.**

Beograd, 18. februarja. (Lj. k. u.) Jugoslovanski dopisni urad poroča: V italijanskih listih je bila razširjena vest, da je dr. Trumbić priznal v razgovoru z neko višjo italijansko vojaško osebo leta 1918 Italiji Istro, Trst in Gorico. Z ozirom na to vest se je obrnil Odsek za zasedeno ozemlje v Ljubljani na dr. Trumbića s prošnjo za razjasnjenje, naka je prišel iz Zeneve vladi v Beogradu nastopni brzogovorni odgovor: Prosimo vas, sporočite ljubljanskemu odseku za zasedeno ozemlje, da smo po govoru dr. Trumbića z italijanskim generalom, ki se je vršil decembra 1917 in ne januarja 1918, prisostavljali tudi podpisani. O razgovoru ni bil sestavljen nikak zapisnik, storjen ni bil nikak sklep in nobena stranka ni sprejela kakšnih obveznosti. Niti dr. Trumbić niti kdo drugi od odbora ni priznal Italiji zahodne Istre, Trsta ali Goriske in sploh nobenega kraja, v katerem živi naš narod. Nasprotno, dr. Trumbić je najodločnejše pobijal italijanske zahteve ter branil vse naše dežele v zmislu krfske deklaracije. Na podlagi principov narodnosti in samoodločbe je zahteval, da se razveljavi londonski dogovor. Sporočite javnosti, naj ne naseda italijanskim intrigam. Pooblaščamo vas, da naš odgovor objavite.

**RESOLUCIJE JES.**

Sarajevo, 18. februarja. (Lj. k. u.) Resolucije, ki so bile sprejete na skupščini de-

molratske stranke SHS, se glase: Uvidevamo potrebo, da naj se osnuje velika demokratska državotvorna stranka Srbov, Hrvatov in Slovencev. Organizacija naše edinstvene države kot ustavne parlamentarne monarhije pod dinastijo Karagiorgjevičev naj bo centralistična, toda upravo decentralistična, to je v njej naj bo ena vlada z enim zakonodajnim zastopstvom poleg široke krajevne samouprave. Monarhija bodi o socialnih in gospodarskih vprašanjih moderna in radikalna, stoječa na stališču slabih proti močnim in oslajnajoča se na najširše narodne sloje. Izvoli naj se začasni odbor, ki bo stopil v zvezo s strankami v Srbiji, ki bo z onimi izmed njih, ki stoje načelno najbližje in ki hočejo organizirati enotno stranko na vsem teritoriju kraljevstva SHS, izdelal definitivni program. Ta se bo predložil konstituentni stranki, katere se udeležijo delegati vseh delov kraljevstva. Na konferenci se je sestavljal nastopni ožji izvršilni odbor: predsednik Svetozar Pribičević, podpredsedniki dr. Bogdan Gavrilović, Adolf Ribnikar, dr. Ivo Krstelj, tajniki dr. Slavko Šečerov, dr. Marko Čutić, Šukrija Kurtović, Juraj Demetrović, dr. Prvoslav Grisono in dr. Pestotnik.

**WILSON O NAČRTU ZA ZVEZO NARODOV.**

Washington, 18. feb. (Lj. k. u.) Glasom Dun. kor. urada poroča »Agence Havas«: Predsednik Wilson je iz krova ladje »George Washington« na kongresni odsek za zunanje stvari o začasnem ureditvi zveze narodov odposlal nastopno brezlično brzojavko: »Odsek, ki je sestavljen iz članov za narodno zvezo, je dejansko zastopal ves svet. Na strani zastopnikov Velike Britanije, Francije, Italije in Japonske so se razprav udeležili z vso vmeno zastopniki Belgije, Srbije, Kitajske, Grške, Rumunske, Čehoslovaške države, Poljske, Brazilije in Portugalske in sodelovali na ureditvi te zveze. Vsak člen je bil, preden so ga pismeno zabeležili, natančno proučen od vsakega posameznega člana odbora. Vsak posamezni člen vsebuje v svojih izrazih in v svojem dejstvu zadostno upravičenost. Dovolite mi, da načrt za zvezo narodov pred njegovim javnim razpravljanjem z Vami proučim člen za členom. S tem namenom Vas bom povabil k sebi v Belo hišo, čim mi to dopuščajo uradni posli.« Domnevajo, da bo predsednik povabil člane kongresa na dan 26. t. m.

**CESAR KAREL GRE V ITALIJO.**

Dunaj, 18. februarja. Listi poročajo, da se namerava bivši cesar Karel na prigovarjanje cesarice Zite nastaniti v Luccu v Italiji.

**REVOLUCJA V RUMUNIJU?**

Pariz, 18. februarja. Semkaj je došla vest, da je v Rumuniji izbruhnila revolucija. Kraljeva rodbina je pobegnila v Jaš. Kraljevski dvor so revolucionarji obstrleljali.

**KURZ KRONE.**

Beograd, 18. feb. (Lj. k. u.) Jugoslovanski dopisni urad poroča: Včerajšnji kurz na begradski borzi je bil: 100 dinarjev = 270 kron, 100 frankov = 340 kron, 100 mark = 180 kron, 100 drahem = 310 kron.

## Gospodarske novice.

g **Podružnice slovenske kmetijske družbe.** Dosedaj ima slovenska kmetijska družba na slovenskem Štajerskem 60 podružnic z skoraj 6000 člani. Lepo število podružnic in lepo število članov. Vendar pa ne morem biti zadovoljen, če pregledujem podružnice in najdem, da imamo med temi podružnicami 9 takih, katere imajo komaj do 30 članov in nadaljnih 11, katere imajo do 50 članov. In to ne more biti v kakih revnih krajih, ampak v krajih, kjer prebivalstvo gospodarsko dobro stoji. Ne bodem tukaj imenoval nobenih imen, ampak pozivam Vas vse razumnike, kateri stanujete in delujete med kmetovalci, sodelujte pri edini strokovni organizaciji kmetovalcev. Združujte jih, zbirajte člane, snujte nove podružnice, kjer je to potreba in gotovo se bode gornje število članov potrojilo. Če se dajo v nekaterih krajih doseči tako lepi uspehi, se bodo dali tudi v drugih. Novi časi bodo tudi od nas zahtevali v marsikaterih panogah kmetovanja prenovljenja, in za to bo treba pouka in organizacije in to oboje najdemo v najlepši meri v slovenski kmetijski družbi.

g **Stanje francoske banke.** Francoska bankovna banka ima 31.983 milijonov bankovcev v prometu. Zaloge zlata znašajo 3467 milijonov, zlata v inozemstvu ima 2037 milijonov.

g **Madžarska pogajanja z Italijo.** Italijanske tvrdke se pogajanja z madžarskimi lesnimi producenti glede dobave lesa za Italijo. Ta eksport bi imel početi spomladi preko Gradca. Madžarska je vsled okupacije izgubila mnogo gozdnega kompleksa, a vseeno poseduje v Marmoriškem področju še precejšnjo množino lesa.

g **Cene dalmatinskih vin na Reki.** 11 % bela vina ponujajo na Reki po 400 K. rdeča po 480 K.



**Gospodinja** samostojno išče vdoveca s 4 odraslimi otroci. Znati mora nekoliko šivati. — Ponudbe na upravo tega lista pod Vestna 1203.

**Žena mreža** za ograjo, več 100 m s proda. — Ponudbe po Ograja na I. Jugoslovanski anončni in informacijski zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

**Več prasičev** po pet mesecev starih je ceno naprodati pri Jern. Jeleniču, Ljubljana; Stara pot 8.

Kupi se **železna blagajna**. Ponudbe na Ivan Bakovnik, Smarjno pri Litvi.

**Harmonij** se išče na posodo. Cenjene ponudbe z označbo odškodnine se prosi na upravo lista pod šifro harmonij 1167.

**Skriptikon** želimo kupiti. Sporoči naj se, če ima svoje svetilo in kakšno. Premer zadnjih let in žarnice ter prvih let. Cena, trdka itd. Kupiti bi tudi episkop (za projekcijo neprozornih slik) pa tudi manjši kinematograf. Natančen opis naj se pošlje na naslov: H. S. Zadružja v Maloj Gorici, p. Petrinja, Hrvatsko.

**Pouk v angleščini** daje gospica, kakor je živela več let na Anglijskem. Vpraša se vsak dan od 11. do 12. ure dop. pri J. Helner cher, Ljubljana, Resljeva cesta 1, I. nadst.

13 dobro onra **vinskih sodov** od 56 njenih praznih do 700 litrov, se takoj proda. Kje, pove uprava lista pod št. 1132.

**Kol blagajničarka** išče mesta, najraje v trgovini, gospodična 18 let z dobro dovršenim trgovskim tečajem. — Dela en mesec brezplačno, Oskrbo ima pri starših. — Naslov pri upravi lista pod št. 1214.

**Prodajalka** popolnoma izučena specializirana in galanterijske stroke, ki ima do tega posebno veselje, z dobrimi večletnimi izpričevanji, želi sedanje mesto premeniti, najraje tu v Ljubljani. Cenjene ponudbe pod Poštenost 214 1213 na upravo lista.

**Kratak glasovir** in orkestrion so proda. Polzve se Ljubljana, Resljeva cesta 20.

Kupim **steklence** pletene od 8 do 20 litrov, 1 lesen kovček za obleko. Ponudbe s ceno je poslati na trgovino Pri solcu v Ljubljani. — Istotam je bil pozabljen pred 14 dnevi muf. Gospodične, ki so šopke kupovale, naj se zglašajo.

**Fotografski aparat** in gosti se prodaja. Kje, pove uprava tega lista pod št. 1227.

**Prodajalka** se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi. Prednost imajo bolj preproste, katere so že službovale na deželi in se ne bojijo dela. Kje, pove uprava lista pod št. 1228.

**Oficirska obleka** s plaščem in salonska suknja je na prodaj. Vpraša se Dunajska cesta 36, II. nadst.

**Za hišnika grem** za mesec maj. Sem brez otrok. Naslov pove uprava lista pod št. 1244.

Kupim dobro **irgovino** v Ljubljani in vpeljano sprejemam **spretno prodajalko**. Dopise prosim pod šifro „do 1 marca 1919-1215“ na upravo tega lista.

Kupila bi se **mala hiša ali vila**

v Ljubljani ali okolici. Ponudbe z navedeno ceno na upravo „Slovenca“ pod „Mala hiša“, 1218

Gospodarska zveza v Ljubljani prodaja

**čebulo**

na drobno po ceni K 1-20 za 1 kg. —

**Kvas** vedno svež, prodaja se od 20. t. m. dalje vsak dan v Ljubljani na Sv. Petra cesti 38.

Prostovoljna **dražba pohištva**

dne 22. 2. (sobota) ob 10. uri dopoldne, Vegova ulica 2, II. nadstropje levo. — Prodajalo se bo: omare, stensko ogledalo in podobne, svilen salonski garnitura, druga garnitura s spalnim divanom, lestenec, kopalna banja, naslonjač i. dr.

**Naznanilo.**

Cislansko občinstvo se naznanja, da bo starodavna **gostilna pri „JURCI“** nasproti pošte na Vrtniki dne 23. t. m. zopet odprta. Dobra pijača, gorka in mrzla jedila bodo vedno na razpolago. — Za obilen obisk se priporočata

**Jurca-Cepon**

## Razpis.

Po naročilu osrednjega urada za vse montanistične obrate SHS v Ljubljani, razpisuje podpisano rudarsko oskrbnišvo Zabukovca, pogodbeni prevzem

gradnje izkladalnega postajališča industrijske železnice za prevoz na železnični postaji Zalec pri Celju, z istim zvezanega nasipa in železobetonskega prevoznega mostu, kakor tudi posip cele 4 1/2 km dolgo železnične proge Zabukovca-Zalec z gramozom. Radi potrebnih informacij, oziroma splošnega načrta o načinu izvršbe gradnje ter tlorisa za omenjeno postajališče, se vabijo zainteresirani stavbeni podjetniki, da isto zahtevajo pisмено ali osebno pri podpisnem rudarskem oskrbništvu.

Rudarsko oskrbnišvo SHS Zabukovo  
dne 7. svečana 1919. 1001

**Zagreški sir ala LIPTAVEC**

pošiljam po Kranjskem, Stajerskem, Koroškem, v Istri in Dalmaciji v zabojčkih po 20 kg brutto za neto za K 230 franko poštne in zaboja. Radi nagloje odprome prosim, da se pošlje denar naprej. S. SCHILLER, veletrgovina siru, Zagreb, Gundulićeva ulica

Modni salon **Nina Pressi**

potrebuje takoj več izurjenih šivilj za dobro plačilo. Vpraša se: Sv. Petra cesta št. 20/L nadst. 1230

Lesni strokovnjak z večletno prakso išče kot

**poslovodja** večjega lesnega podjetja primerno službo. Ponudbe na upravnishvo lista pod Farma žaga 1052.

Izborno **kavino zmes**

kg po K 850; na željo priložim zavojček pravega ruskega čaja po K 3.—, pošilja po povzetju, dokler je kaj v zalogi, franko trdka JOSIP HORAK, električna veleprazarna kave in tvor-nica cikorijske, Nové Benátky, Cechy.

**GARJE**

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo i lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K pošt-nine prosto. — Prodaja in razpošilja ekarna Trakóczy v Ljubljani, zraven rotovža. 1212

**1000 kron posojila** proti mesečnem u odplačilu in dobrim obrestim išče lavalu v stalni službi. Ponudbe se prosijo pod „1000 kron 1209“ na upravništvo „Slovenca“.

**MILO.** 10 kg mila „DOB“ K 30.— pošiljam po povzetju poštne prosto ter franko zabojček. Pri odjemu več originalnih zabojev popust. — Dalje nudim tudi večjo, množino zelo dobrega masčob-nega mila ter nad 100hl hrastovih sodov. Trdka A. KUŠLAN, Ljubljana, Karlovska cesta 15.

I. Jugoslovanska tovarna **palic** v Sunji — Hrvatsko

priporoča vse vrste lepo izdelanih, finih in cenih sprehajalnih palic na drobno in debelo, po najnižjih dnevnih cenah. Vzorce pošilja po povzetju.

**Vsestransko trgovsko izobražen mož** star 36 let, bivši rač. podčastnik z nekaj tisoč kronami kavcije, išče mesta v kakem večjem trgovskem ali industrijskem podjetju v „Jugoslaviji“, kot trgovski potnik ali skladiščar. Cenjene ponudbe pod „Potnik ali skladiščar“ na anončno pisarno A. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3. I. nadst.

Gospodinja ne zamudite prilike, ter si naročite za poskušnjo eden, dva ali več **pralnega mila**

20% ali 30% v kosih po 100 ali 200 g. 20% pralno milo komad K — 40 30% „ 38—40% toaletno milo „ 250 .

**Poštni zavitek:** 5 kg 20% pral. mila franko povzetje K 22-70, 5 kg 30% pral. mila franko povzetje K 32-70. Razpošilja trdka Janko Pintar, Sp. Šiška, Ljubljana.

**Mast, slanino, suho meso, salame**

(Braunšvajger) razpošiljam na vse kraje Jugoslavije v poštah zavitek-kih od 20 kg; dalje la kavin nadomestek nezaviti, la kavin nadomestek v 1/4 kg zavitek. Blago računam po dnevni ceni. Denar naprej ali 50% naplačila, ostanek po povzetju. Zavojnino računam K 9.—, a poštino K 4-20. Kupci, ki osebno dojdejo, morejo svobodno iz mesta kakor tudi preko meje Hrvatske vsako količino seboj vzeti.

J. Gigović, tvornica subomes-nate robe in masti, Nova Gradiška, Slavonija.

## !SVETLA!

Generalna reprezentanca za **baterije, žarnice, elektrotehniko**, (izdelek svetovne slovanske tvornice) za kraljestvo SHS

**Janko Pogačar, Zagreb,** začasno Ljubljana, Ilirska ulica številka 29/I.

I. Jugoslovanski anončni in informacijski zavod  
Beseljak & Rožanc  
Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 5.

**I. Jugoslovanski umetni zavod za povečanje slik** po vsaki fotografiji do naravne velikosti. Slike se izdelujejo tudi z oljnatimi in akvarelnimi barvami. — Slike bodo umetniško izvršene in cene zmerne. — Izvršujem tudi najmodernejša, vsa v fotografsko stroko spadajoča dela. — Za obilna naročila se priporočam z odličnim spoštovanjem

**Veličan Bešter,** fotograf in slikar, Ljubljana, Križevniška ul. 2.

**Deklica** 14 do 15 let stara se išče kot pestunja, istotam se sprejme kuharica in vajenec. F. K. Kaiser, peškar, Ljubljana, Selenburgova ulica 6.

**Oskrbnik ali gospodar** za srednje veleposessvo v nemškem delu Koroške se išče. Vstop takoj. Ponudbe s službenimi pogoji pod šifro „Oskrbnik 1225“ na upravo lista. Zena bi mogla eventuelno prevzeti tudi go spodinjstvo.

## Kupim par konj za težo in tek.

— Ponudbe prevzame Ottomar Bamberg v Ljubljani, Miklošičeva cesta 16. 1230

Razpisuje se služba 1237

## organista

v Selcih. Prevzame lahko tudi službo občin. tojnika. Obe plači po dogovoru. Zupni urad Selca na Gorenjskem.

## Kostanjeva drevesa

lepo rašena 20 cm debela z dvorišča hiše št. 7 v Novi ulici, Ljubljana. Pripravna so za presaditev v kak drevo ali gostilniški vrt. Polzve se pri lastniku v drugem nadstropju. Istotam se odda emajliran

## železen štedilnik

z bakrenim kotlom, okovan z medenino in poniklan, pripraven za srednje veliko gospodinjstvo, v zameno za živila, eventualno se tudi proda.

## Krema za britje

najboljša kakovost, rabljiva brez vode. 1 porcelan. lonček K 6.— 1 tucat 60 K.

## Milo za britje

pristno, najboljša vrsta 1 kos 3 K 1 kg K 30.— — Pošilja proti naprejšlatvi denarja

M. JUNKER, eksportna trgovina Zagreb 39, Petrinjska 3/III. Hrv.

## Večja mno- žina karbida

se dobi pri BREZNIK & FRITSCH, trgovina z železnino v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 17. 5189

## TRGOVCI!

Ponudimo vam: 50.000 metelj iz riževe slame št. 1. po 4-80, št. 2 po K 5-60 št. 3, K 6-40, št. 4, 7-20, krtičke za ribanje iz riževe slame K 2-30, iz pravih korenin K 7.— za komad kakor tudi vse druge krtičarske izdelke. Cene franko ZAGREB. — Pošiljamo tudi po pošti po povzetju. — Em. Weiss i drug, Zagreb, Jurišićeva ulica 9.

## 66% milo za britje

se dobi v vsaki množini. Jeden komad 50 g stane K 2.—. Razpošilja tvrdka Janko Pintar, Spodnja Šiška, Ljublj.

## Miši, podgane, stenice, ščurki.

in vsa golazen mora poginiti, ako porablja naše najboljše pripravke in splošno vrlova sredstva, kot proti poljskim mišim K 5, za podgane in miši K 6.—, za ščurke K 6.—, tinktura za stenice K 2.—, posebno močna tinktura za stenice K 5.—, uničevalec moljev K 2.—, prašek proti mrčesom 3 in 4 K; tinktura proti ušem pri ljudeh K 3.—; masilo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obleki in perilu K 2.—; tinktura za bolhe pri psih K 1.60; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 2.— — Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Junker, Zagreb 39, Petrinjska ulica 3.

Eksportna hiša Eksportna hiša

## S. SCHILLER

Zagreb, Gundulićeva ul. 1. telef. 195

razpošilja na vse strani Jugoslavije po sledečih cenah:

**Melile**  
št. 1 2 3 4 5  
kron 4-80 5-— 5-80 6-— 6-60

**Krtičke**  
tucat. 27-60 32-40 36-— kron

rozine v zabojih po ca 15 kg K 35 za 1 kg pomaranče, komad . . . . . K 1-50  
citroni, komad . . . . . K 1-50  
smokve v vrečah kg . . . . . K 11-—  
kava — Santos kg . . . . . K 80-—  
riž kg . . . . . K 20-—  
popper kg . . . . . K 160-—  
čebula (rudeča) kg . . . . . K 1-60  
ročila (carobi) kg . . . . . K 12-—

Radi lažje odpošiljati naj se pošlje denar naprej. Cene se razumejo franko mojega skladišča. 118

## Gostilno na račun

v kakem mestu ali tudi na deželi, samo ne v preveč oddaljenem kraju od železnice, prevzame oseba, večja gostil. obrti z večletno prakso v najboljših hišah. Ponudbe pod »Gostilno« 950 do 5. III. v Maribor, glavno pošto in želez. 1195

## Naznanilo.

Dobro peneče milo iz „Jugoslovanske milarne v Šiški“ prodaja in razpošilja vsa poštna naročila

## Janko Stupica Ljubljana, Sodna ulica

Za pranje, 30%, komad a K — 60, K 1-20; toaletno, komad K 2-50; posebno priporočljivo za britje, 66%, komad K 2-—; pralni prašek, 10%, kg K 2-50.

## Hlačevina. Sukno.

Razno blago za ženske obleke. Možke, ženske in otročje nogavice. Možke hlače.

Zenski predpasniki. Rokavice in razno drugo manufakturno blago.

se dobi na Francovem nabrežju i v Ljubljani po zelo nizkih cenah, dobri in točni postrežbi. Pridi in oglej si vsaki!

## 500 gozdnih delavcev

za v bosanske gozde, k veliki parni žagi se sprejme takoj v delo. Plača 20 do 30 K dnevno. Lastna aprovizacija. Orodje je po možnosti prinesiti s seboj. Voznina se plača. Oglasite se osebno vsak četrtek popoldne v našem uradu v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 3. — Odhod v skupinah vsak petek iz Ljubljane. — Državna posredovalnica za delo v Ljubljani. 1234

## Trboveljska premožokopna družba, apnenice v Zagorju

nudi s tem za pričenjajočo se sezijo svoje znano veleprima zagorsko belo apno in prosi vse stavbne, kmetijske in industrijske interese na Slovenskem, naj svojo približno potreščino apna pismeno javijo apnenicam v Zagorju na Južni železnici, da bo tako družbi mogoče določiti domačo potrebo, najprvo zadostiti tej, šele ostalo množino izdelanega blaga pa oddati v skupnem gospodarskem interesu v inozemstvo.

Pismene prijave naj obsegajo tudi približni dostavni termin ter se še pripominja, da ta prijava ne obsega obveze za odjem prijavljenih množin. 1232

## 2 popolnoma samostojna elektromonterja (Slovana)

popolnoma vsa sseh v to stroko spadajočih del, kakor: visoka napetost, moč, svetloba in slabi tok, želiča premembe mesta. Cenj. ponudbe pod »ELEKTROMONTERJA« na anončno pisarno Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3., I.

## Prekrasne stenske slike izvršene v najlepših barvah

po originalnih slikah prof. I. Tiševa in Oteta Antoninija:

Njegovo Veličanstvo kralj Peter

velikost 32x48 K 9-50 velikost 48x64 K 14-50

Njegova Visokost regent Aleksander

velikost 32x48 K 9-50 velikost 48x64 K 14-50

Woodrow Wilson

velikost 32x48 K 9-50 velikost 48x64 K 14-50

Prvorazredni izdelki v barvah ter najlepši kras jugoslovanskih uradov in domov. — Preprodajalci, ki naroče najmanj deset slik, dobe 30% popusta. — Priporočamo našo bogato zalogo pisarniških potrebščin, razglednic in vseh vrst papirja samo na debelo.

Umetno založni zavod »MERKUR«

Zagreb, Ilica 31.

## Sušilnice za sadje in sočivje

kompletne opreme za tovarne marmelade in konzerv. FRIDERIK ROTTER & Co. Dunaj IV.

## Prva kranjska vrvarna

zamore zopet postreči vrvarskim blagom cenjene odjemalce z vse vrste, izdelano iz pristne, dolge konopije, kakor pred vojno. Cena določena. — Zahtevajte cenik.

Ivan N. Adamič, Ljubljana.